

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

Könnyűipari Szakmai Nap 2015.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB), valamint a Magyar Könnyűipari Szövetség (MKSZ) közös szervezésében ötödik alkalommal került megrendezésre 2015. június 4-én a Könnyűipari Szakmai Nap. A rendezvényen a következő témák szerepeltek az alábbi előadók interpretálásában:

• A 2020-ig terjedő időszakra szóló európai ágazatpolitika megvalósulásának helyzete, eszközei, forrásai, az Európa Bizottság, a munkáltatói szervezetek és az IndustriAll Szakszervezet megítélése szerint, Európa újraparosításának fényében.

Előadó: *Luc Triangle* az IndustriAll (az Európai Ipari Szakszervezeti Szövetség) főtítkárhelyettese

• A textil- és ruházatiipar helyzete Magyarországon, eredmények, gondok, problémák, a fejlődés esélyei, lehetőségei.

Előadó: *Tomor János* az MKSZ elnöke, a KÁPB munkáltatói társelnöke

• A bőr- és cipőipar helyzete Magyarországon.

Előadó: *Dr. Molnár Ernő* a Debreceni Egyetem adjunktusa

A résztvevők körét - a szokásoknak megfelelően - a könnyűipari cégek munkáltatói és munkavállalói vezetői és képviselői, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE), illetve a Bőr- és Cipőipari Egyesülés (BCE) vezetői, szakértői, a KÁPB munkájában résztvevő partnerek, valamint a BDSZ vezetése alkották.

Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke a résztvevők köszöntését követően nyitó beszédében hangsúlyozta a Könnyűipari Szakmai Nap jelentőségét abból a szempontból, hogy a rendezvény immáron ötödik éve kialakult hagyományainak megfelelően hozzájárul, a könnyűiparban meglévő, szakmai tudás bővítéséhez, megoldásokat keresve a foglalkoztatás és az ipar produktumának, a termelési szerkezet palettájának bővítésére. A rendezvény másik nem titkolt célja, hogy - bár a körülmények nehezéden látszanak - fenntartható legyen a konstruktív párbeszéd a munkavállalói és munkáltatói oldal között az Ágazati Párbeszéd Bizottságok rendszerében. E nélkül ugyanis nem tartható fenn a munkabéke, mely elengedhetetlen feltétele a fejlődésnek, a sikeres és eredményes

együttműködésnek. A célok közegek: megőrizni és fejleszteni mindhárom könnyűipari ágazatban a szakmakultúrát, s erre az alapra építkezve megteremteni a bőr-, cipő-, ruházati- és textilipar produktumának és a foglalkoztatás intenzív és extenzív növekedésének lehetőségét. A fejlődéshez azonban iparpolitika is kell, és a megfelelő iparpolitika kialakításához feltétlenül szükség van a szociális párbeszéd keretei között kialakult vélemények képviseletére a kormányzati szervek előtt. Ahhoz pedig, hogy megszerezhető legyen a legszélesebb körű támogatás, környezetbarát technológiákra, korszerűsítésre, fejlesztésekre, innovációra van szükség.

A megnyitót követően elsőként *Luc Triangle* az IndustriAll főtítkárhelyettese beszélt a „2020-ig terjedő időszakra szóló európai ágazatpolitika megvalósulásának helyzetéről, eszközeiről, forrásairól, az Európa Bizottság, a munkáltatói szervezetek és az IndustriAll ezzel kapcsolatos megítéléséről, Európa újraparosításának lehetőségeiről”.

Mondandóját azzal kezdte: sokan vannak, akik nem is tudják, hogy ezek az ágazatok még léteznek Európában. A fiatalok túlnyomó többsége nem ezen a területen tervezi a jövőjét, nem ezekben az ágazatokban akar egzisztenciát teremteni. Tetszik, avagy sem: vitathatatlan tény, hogy az elmúlt évek válsága nagymértékben sújtotta ágazatainkat.

Előadásban szólt arról, hogy az Európai Ipari Szakszervezeti Szövetség, az IndustriAll egyöntetű véleménye, hogy

- a gazdasági növekedés előfeltétele a beruházások ösztönzése;
- a vállalatok részére olyan gazdasági környezetet kell teremteni, amely ezt lehetővé teszi; és hogy
- a kis- és középvállalatok (KKV-k) jelenleg mindehhez nem kapnak megfelelő pénzügyi háttérrel, banki támogatást.

Az Európai Unióban 32-33 millió a

munkahelyek száma az ipari termelésben és az iparban foglalkoztatottak mintegy 8 %-a dolgozik a könnyűipari ágazatokban. (A vegyiparban pl. ehhez képest jóval kevesebben dolgoznak - a magas fokú gépesítés miatt -, mégis nagyobb súlyt képviselnek a köztudatban, alapvetően jobb az imázsuk.) Az Unióban a könnyűipar regionális koncentrációja figyelhető meg. Az e területen történő foglalkoztatás a dél-európai országokban - főleg Olaszországban - a legjelentősebb. A könnyűipari ágazatokra jellemző a magas élömlék-igény, ezen belül magas a nők foglalkoztatása, miközben a foglalkoztatottak átlagéletkora folyamatosan növekszik, mert ezen a területen kevés a fiatal, ugyanis nem vonzóak számukra a könnyűipari szakmák.

A GDP (bruttó hazai termék) növekedés előrejelzése 2015. évre az EU-ban 1,8 %, Magyarországon 2,8 %. Nagy kérdés, hogy ez a mértékű növekedés elég nagy-e ahhoz, hogy új munkahelyek jöjjenek létre szerte Európában. A szakszervezet álláspontja szerint ilyen mértékű növekedés „csak” a szinten tartáshoz elegendő. A közgazdasági tapasztalatok azt támasztják alá, hogy 3-5 %-os gazdasági növekedés szükséges az új munkahelyek létesítéséhez. Kijelenthetjük, hogy amennyiben nincs általános gazdaságélénkülés, gazdasági növekedés, akkor a könnyűipar sem fog növekedni. (Kína pl. az elmúlt években kétszámjegyű növekedéseket produkált, de még az idei évben is, mintegy 8 %-os növekedést jelez. 2012-ben az Unióban, mintegy 2,15 millió könnyűipari munkahely volt, Törökországban 1,2 millió dolgozót foglalkoztattak a könnyűiparban a „fehér” gazdaságban és kb. ugyanennyit a „szürke-” és „fekete” gazdaságban. Tehát azt mondhatjuk, hogy az EU és Törökország közé egyenlőségjelet tehetünk a könnyűiparban foglalkoztatottak tekintetében.

(Folytatás a 2. oldalon)

Működik!

Tudom, hogy nem illendő az embernek önmagát idéznie, de a mondandóm alátámasztására most mégis meg kell tennem. A BDSZ 2009. november 13-án tartotta XXXII., programalkotó, kongresszusát, s akkor, a tanácskozás egyik levezető elnökeként, a következőképpen veztettem fel a bányászszakszervezet és az akkor még csak két könnyűipari szakszervezet fúzióját.

„- Légvágot, vetülékszál, bobin. Ezek a bányászat, a textilipar és a ruházatiipar szakkifejezései, melyeket csak azok érthetnek, akik valamiféle jártasságot mutatnak az adott szakmában. És honnan tudják ők ezeket? Onnan, hogy megtanulták az elődeiktől, az elődeik pedig az ő elődeiktől. Így aztán ez a tudás, amely a múltból táplálkozik, jelenti azt a kovászt - hogy egy negyedik szakma szakkifejezését is ide csempésszem -, amely összeköti az azonos foglalkozást űző embereket. Én úgy gondolom, hogy nemcsak a fá nem élhet gyökerek nélkül, hanem az emberek sem. Szakmáink becsületét, tisztességét, hitelességét az elődeink alapozták meg. Nekünk, utódoknak az a kötelességünk, hogy ezt a becsületességet, tisztességet, hitelességet megőrizzük, gondozzuk a szakmakultúra hagyományait és bemutassuk az újabb és újabb generációknak.

Tehát: légvágot, vetülékszál, bobin. Ezek akár a szakmacsoportok elkülönülését is jelenthetnék, de nem jelentik, mert akik ezeket a kifejezéseket használták, használták, azok a múlt és jelen munkásai jól körülhatárolható érdekekkel. Tehát az érdekvédelem az, ami összeköti minket, mert az egyetemes. A szakmaspecifikusság csak erősíti ezt az egyetemeséget. Persze azért nem kell új közös szakkifejezéseket keresnünk. Egyáltalán nem baj, hogy a varrónő továbbra sem tudja, hogy a légvágot a bánya szellőztetésében játszik szerepet. És az sem tragédia, ha a vájár nem fújja kívülről, hogy a bobin a varrógépen az alsó vezetősál. Megőrizzük szakmai önállóságunkat, de új fejezetet nyitunk az érdekvérvényesítést illetően. A történetet mostantól kezdve közösen írjuk tovább.

Azért külön-külön is nagyon büszkék lehetünk azokra a szaktársinkra, akik a múlt század elején meghallották a kor parancsát, felismerték a szükségességét, és megalakították szakszervezeteinket. És büszkék lehetünk azokra is, akik példát mutattak nekünk bátorságból, meg nem alkuvásból, emberségből, és felismerték azt, hogy összefogva egységet tudunk felmutatni, s akkor elérhetőbbek az emberi munkakörülmények, a magasabb bérek, és elérhető közelségbe kerül a munkavállalói élethetőség világába. Az elődeink, a mártírjaink, a hőseink itt vannak velünk. És féltő jóindulattal nézik a kezdeti lépéseinket. Biztos vagyok benne, hogy nagyon szurkolnak nekünk.”

A fenti beszéd óta eltelt csaknem hat esztendő. Nem kerek évforduló, amely szinten megköveteli az összegzéseket, de elég tekintélyes idő ahhoz, hogy visszatekintsünk a megtett útra, s szembesítsük saját magunkat a kezdet elvárásaival és ígéreteivel.

A bányászszakszervezet, az Ipari- Energia ipari Szakszervezeti Szövetség egyik létrehozójaként, már akkor azzal a céllal és hangoztatott szándékkal dolgozott a Szövetségben belül, hogy az azt alkotó szakmai szakszervezetek, a közös elhatározás mentén eljussanak a fúzióig, s megalakulhasson egy erős, az iparágakon belül ütőképes, nagy létszámú szervezet, amely országos szinten is méltó partnere a munkáltatói szövetségeknek, illetve az illetékes minisztériumoknak.

Ezt az integrációs munkát kívánta felgyorsítani azzal, hogy elsőként, példát mutattva a többieknek, fúzióra lépett előbb két (Textilipar, Ruházati ipar), majd a harmadik (Bőripar) könnyűipari szakszervezettel. Kicsit próbája is volt ez annak, hogy a gyakorlatban működőképes-e az elképzelés.

Ennek, tehát, csaknem hat éve.

Nem gondolom, hogy erőfeszítéseinknek voltak ellenzői, de sokfelől és sokan figyelték, maguk is - a szándék szintjén - érdekeltek lévén egy későbbi fúzióban, hogy mi lesz ebből?

Az új dolgok soha nem mennek simán. Magunknak hazudnánk, ha nem beszélünk a kezdeti nehézségekről. Arról, hogy tulajdonképpen négy, eltérő szakszervezeti szervezetben tevékenykedő, érdekképviseletet kellett egymáshoz simítani, igazítani. Soha nem a szándékkal volt probléma, hiszen a „társulás” önkéntes alapon, s hosszas előkészítés után jött létre, amikor is volt idő a jól látható különbségek kezelésére. De mindig van olyan, amire nem gondol az ember, ami menet közben derül ki, s ezek orvoslása nagy együttműködési készséget, toleranciát kíván meg a résztvevőktől.

Mindig sikerült megoldást találnunk, mert soha nem hiányzott a kompromisszum-készség.

Ma már elmondhatjuk, hogy szervezeteink összecsiszolódtak. Az a félelem, amely az előkészítési fázisban gyakran megjelent, hogy az egyesülésben feloldódik a szakmai és szakszervezeti jelleg, elvesznek a hagyományok, feleslegesnek bizonyult.

A könnyűipari szakszervezetek tagozatként funkcionálnak, s e tekintetben is önállóak.

E cikk mellett olvasható a tudósítás a Könnyűipari Szakmai Napról, mely évente kerül megrendezésre, a szakma legelismertebb vezetőinek előadásaival, konzultációkkal.

Közös titkári értekezleteken, továbbképzéseken együtt vesznek részt a Bánya-Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetének alapszervezeti vezetői. A BDSZ elnökségében, országos tanácsában erős képviselete van a könnyűiparnak. A négy szakma érdekképviselei kölcsönösen elismerik egymást, példásan dolgoznak együtt.

Ha tehát, e vezércikk végén, valamiféle összegzést kellene írnom, az egyetlen rövid mondat.

Jelentem, működik!

Hámori István Péter
főszerkesztő

A munka ünnepén

Békés és Vas megyéből, Észak- és Dél-Magyarországról érkezett bányászok, kohászok, kereskedők, vasutasok, vegyészek, pedagógusok, közszférában, egészségügyben, szociális területen dolgozók, és még hosszan lehetne folytatni a szakmák sorát, hallgatta végig május elseje szónokait a Városligeti fasorban. Idén, civil szervezetekkel közösen demonstráltunk.

A BDSZ jelentős létszámmal vett részt a rendezvényen. Jöttek vidékről a bányász, bőrös, textiles ruházatipari tagjaink, táblákkal, egysapkában és mellényben. A nagygyűlés után hosszasan kigyózott a vonulók sora a városligeti napozóterre, ahol a BDSZ-résztvevők, a megszokott helyen felállított sátraknál pihenhettek meg, s ehettek, ihattak, mielőtt birtokba vették a Városligeti egyéb rendezvényeit.

Alábbiakban Kordás Lászlónak, a Magyar Szakszervezeti Szövetség elnöke beszédének szerkesztett változatát közöljük.

Ha kell, bepereljük az államot!

Ez az újrakezdés napja – mondta beszéde elején a MASZSZ elnöke. - Ez a mi napunk. Ne tévedjünk el. Ahol csökken a feudalizmus, ott nő a demokrácia! Ahol nő a demokrácia, ott van munkavállalói érdekképviselő. Az irigyelt nyugati demokrácia a munkások nélkül nem épülhetett volna fel. A semmittevés nyomorba dönt. Ha a bérből és fizetésből élők, a munkásság nem harcolt volna a tőkével, az állammal szemben, akkor ma nem lenne általános választójog, titkos és egyenlő szabadság. Ha most nem harcolunk a megszerzett jogainkért, mindent elveszhetünk. Egy jobb élet lehetőségét veszíthetjük el.

Ezután az összefogásról, a civil mozgalommal, civil csoportosulásokkal való együttműködésről beszélt Kordás László, majd meghatározta a szakszervezet előtt álló legfontosabb feladatokat.

Sok feladat áll előttünk – mondta -, de ezek közül is a legfontosabb ma, hogy visszaszerezjük a munka és a munkás becsületét. Ezért kell visszaszerezni a tisztességesen dolgozó kisember fogalmának és jelentésének tulajdonjogát.

Az elmúlt öt évben lerombolták a magyar dolgozók védelmét garantáló legutolsó bástyákat is. Diktátumként ránk erőltették az új Munka Törvény Könyvét, s így az európai unió legkiszolgáltatottabb munkavállalói lettünk. Emlékeztetlek benneteket arra, hogy több tízezer álltunk 2001-ben a Hősök terén, az akkori „cseléd-törvénynek” csúfolt módosítások ellen tiltakozva. Most rosszabb a helyzet. Mert a rabszolga törvénykönyve mindenkire vonatkozik, még rosszabb körülmények között. Ma már azt is megengedi magának ez a hatalom, hogy saját alaptörvényével ellentétes, nemzetközi jogokat figyelmen kívül hagyó szabályokat írjon elő. Ezt nem hagyhatjuk!

A következő feladatunk, hogy visszaszerezjük a jogtalanul elvett szabadságainkat. Ezért a jogalkotással okozott kárért, ha kell, bepereljük az államot. Ha kell, paragrafusonként szerezzük vissza az elrabolt jogainkat.

Gyakorlatilag felszámolták a munkanélküliséget, az álláskeresőket időszerűen ellátásait. A közmunka megszervezését, az intézményes nyomorban tartás és a végletes személyi kiszolgáltatottság eszközévé tették. Kormányaink – 2008 óta – nem és 2017-ig nem is tervezik emelni a közszolgáltatásban dolgozók fizetését, ezzel elérve azt, hogy a versenyszférában mi is megelégedjünk egy kicsit alacsonyabb bérrrel. A közszférában évek óta folyik az a játék, hogy a különféle csoportoknak ígért életmód-modellek vágyképeivel, aztán azok halasztgatásával vagy részbeni beváltásával az egész közszférát az orránál fogva próbálja vezetni a kormányzat. Ez egy furcsa piramisjáték, amelyben most már naponta kell egyre többet ígérniük. Ez a politika olcsóvá teszi a magyar munkaerőt, de már tűrhetetlen veszteségeket okoz valamennyiünknek, és felemészti a nemzet jövőjét.

Meddig hisszük és meddig fogadjuk el, hogy ez a megoldás a magyar nemzet jövőjére?

Magyarországon, ma, körülbelül egymillió ember van, aki főállásban kevesebbet keres, mint a létminimum. Ez szegény! Ennyien vannak, akik keményen dolgoznak azért a kapott pénzért, amit megkeresnek, de a minimálisnak elfogadott létminimumot se tudják maguknak biztosítani. Le-

kell számolni a dolgozói szegénységgel, mert ez elveszi a társadalom felemelkedésében vetett hitet.

Ezt nem hagyjuk!

A dolgozói szegénység megszüntetése érdekében a Magyar Szakszervezeti Szövetség fenntartja tavaly ősszel kidolgozott javaslatát. Álláspontunk szerint nem lehet olyan teljes munkaidőben dolgozó munkavállaló, aki kevesebbet kap, mint a létminimum. Ez vonatkozik a több száz ezer közmunkásra, a közszférában dolgozóakra, s a versenyszféra kiszolgáltatottjaira. A háromszor nyolc szlogen után ezért hirdetjük meg a négyszer kilenc programját. Ez a mi tárgyalási javaslatunk és a dolgozói szegénység felszámolására irányul. Kivételek nélküli és szerves kapcsolatot követelünk a minimálbér és a közszolgáltatási bértáblák között. Ha ezt végrehajtjuk, nagyot segítünk azokon, akik ma dolgoznak, és mégis nélkülöznek. Ha ezt végrehajtjuk, olyan Magyarországot vizionálunk, amelynek gyarapodó állampolgárai vannak, s amelyben egyre jobban élhetünk.

Nem hagyhatjuk szó nélkül a kordedvezmény ügyét sem

2014. december 31-ével a kormány, átmeneti intézkedések nélkül megszüntette

a kordedvezmény lehetőségét. Bizonytalanságba taszítva ezzel több százezer dolgozót. Egy bányász fórumon voltam, ahol egy régi szaki így vélekedett: évtizedek óta olyan munkát végzek, amelyről tudom, hogy tönkretesz az egészségemet. De csinálom, mert csak így tudom eltartani a családomat. Vállaltam, hogy idős koromra nehezebb lesz, mert az elvégzett napi munka akár több hetet vehet el az egészséges éveimből. Arra kért engem, hogy mondjam meg, annak a nem keményen dolgozó nagy embernek, aki elvette a kordedvezményes nyugdíjas lehetőségét, hogy cseréljünk helyet. De ne csak egy napra. Őt csak az érdekelte, hogy mit fog csinálni hatvanhárom évesen a munkahelyén, ahol most dolgozik. Hogyan fogja ő ellátni azt a munkakört, amiben van?

Úgy vélem, az az európai modell, ami mindenhol bevezetésre került, akár a korendezmény, akár a kordedvezmény kérdésében, ez Magyarországon is megfelelő lenne.

Mindenkivel foglalkoznunk kell. Minden egyes nyugdíjasnak azt üzenjük, hogy mellettük állunk. Mellettük állunk akkor is, amikor a többműszakos munkarendben dolgozókkal foglalkozunk, vagy akár a töredékidő kérdését kell napirendre tűzünk.

A MASZSZ elnöke ezután a szolidaritás fontosságáról, egymás gondjainak megis-

hazát hagyhatunk hátra.

Mónus Illés szavaival szólva: „Ne tegyetek olyant, amiért későbbi korok és nemzedékeknek szégyenkezniük kell majd. Magyarok és európainak lenni, s megmaradni akármilyen nehéz, s akármilyen elfoglultságba is ütközik, mégis kötelesség, ilyen időszakban számszorosan az.” Legyen ez számunkra ma is érvényes iránymutatás, s ezt a gondolatot különösen a mai kormány pártok figyelmébe ajánlom. Amikor elveszítitek a jogainkat, amikor tapossátok a szavakban általános oly keményen dolgozó kisembereket, akkor jusson eszetekbe még egyszer: Ne tegyetek olyant, amiért gyermekeiteknek szégyenkeznie kellene.

Kedves barátaim! Az itt megjelent civil szervezeteket azért hívtuk meg, mert a minimálbér és a létminimummal kapcsolatos kezdeményezésüket mi is támogatni kívánjuk. Mert ebben a kérdésben számunkra is elsődleges cél, hogy jussunk el a népszavazás kiírásáig.

Szerveződjétek, szerveződjünk! Minden munkahelyen, minden szakmában a szolidaritás erejével. A Magyar Szakszervezeti Szövetség mellettetek áll. Az összes területi képviseletünk rendelkezésekre áll, kérjétek a segítségüket. Csináljunk egy korszerű, a digitális technikákkal gyorsan és demokratikusan működő szövetséget. Ne verhessenek éket kormány és köztisztvisel-

meréséről, a fegyveres erők szakszervezeti léteinek betiltásáról szólt, biztosítva az érdekképviselőt mögöttük áll. Egyszerre kell nemet mondani! – hangsúlyozta.

Újra meg kell szerveznünk – folytatta Kordás László – az állampolgári jogok visszaszerzéséhez, a bércsúcs megvásárlásához szükséges erőt. Azt kérem, hogy figyeljenek közös sorsunkra. Nem forduljatok el a közélettől, az érdekvédelmi harcoktól, a küzdelemtől, csak azért, hogy egy kicsit jobb világunk legyen. Én úgy hiszem, hogy ha a küzdelemtől nem fordulunk el, akkor gyermekeinkre egy gyarapodó, boldogabb

ló, a buszvezető és a vasutas, pedagógus és a szakzemélyzet közé.

Győzzük le a bérből és fizetésből élők ellenségeit! Hárítsuk el a kormány megosztási törekvéseit! Teremtünk meg a vágyott egységet, adjuk bizonyítékát a versenyszféra és a közszféra összefogásának! Fogjunk össze a civilekkel, civilszervezetekkel és támogassuk állampolgári kezdeményezéseiket!

Éljen a dolgozó ember, éljen a munkavállaló! Éljen május elseje!

Éljen a Magyar Köztársaság! – fejezte be beszédét Kordás László.

HIP

Az érdekvédelem frontvonalában

Öten ülünk körül az asztalt. Kikészítve a diktafon, interjú előtti pillanat. Leendő beszélgetőtársaim, valamennyien könnyűipari dolgozók, s nem melléleg szakszervezeti tisztségviselők. A Könnyűipari Szakmai Nap idei rendezvényének végén, az ebéddőből csipünk el pár percet. Az imént vették át a munkájukat elismerő Elnöki Dicséző Oklevelet, társaik, az előadás hallgatósága előtt. Csanádi kollégám már elkészítette a fotót, én a jegyzeteimet tartalmazó papírlapot forgatom, azon töröm a fejem, hogy mivel indítsam a beszélgetést. Aztán felteszem a világ legsablonosabb kérdését, amit újságíró feltehet: Hogyan érte Önöket az elismerés híre?

Egymás szavába vágva mondják, hogy igencsak váratlanul, hiszen akkor tudták meg, amikor Varga Éva alelnök asszony szólította őket, hogy vegyék át az oklevelet. További kérdéseimre, hogy azért jól esett a tevékenységük ilyen

fórumon történő elismerése, egyértelmű igen a válasz. De már mondják is, hogy nem ezért végzik szakszervezeti munkájukat, soha nem várnak dicséretet, számukra természetes, hogy a kollégáik érdekeit védik, ügyes-bajos dolgaiban intézkednek, segítenek, ha a problémáikkal megkeresik őket.

És megkeresik? – gorogtom tovább a beszélgetés fonalát. Válaszaikból egyértelműen kiderül, hogy az adott munkahelyen tekintélye van az érdekképviselőnek. Szinte valamennyiük működési területén intenzív tagfelvételi munka folyik, melynek következtében jelentősen nőtt a szakszervezeti létszám. Ez mindennél jobban bizonyítja, hogy a munkavállalók szükségét érzik a szakszervezet jelenlétének.

Villámbeszélgetésünk végén nevesítem a szereplőket, jelestim a kiemelkedő szakszervezeti munkájukért elismerést kapott tisztségviselőket:

Balról jobbra: Johanovits Lászlóné, Slonszki Henrietta, Sulyokné Kruspán Rozália, Tóth Istvánné

Johanovits Lászlóné, aki 1995 óta dolgozik a Tolnatek Bt-nél. Húsz éve tagja a szakszervezetnek, 2011-től vezetési tag.

Slonszki Henrietta 1998 óta dolgozik a SAMSONITE Kft-nél, Szekszárdon. Tizenhét éve szakszervezeti tag, 2011-től a szakszervezeti bizottság bizalmija.

Területén 78%-s a szervezethez.

Sulyokné Kruspán Rozália húsz éve szakszervezeti tag, 2005 óta az Eagle Ottawa SZB titkára. 2005-ben tizenhét tagja volt az alapszervezetnek. Folyamatos kitaró munkájának köszönhetően 2014-ben százharminckét fő, míg 2015. május 20-ig háromszázötven fő munkavállalót tudott megnyerni a szakszervezetnek. Kiemelkedő munkájának egyik példája, hogy két nap alatt százhatvan fő munkavállaló lépett be a szakszervezetbe.

Tóth Istvánné 1980 augusztusától dolgozik a BERWIN vásárosnaményi gyárában. Ez az első munkahelye is. Huszonöt éve szakszervezeti tag, 1992-től a szakszervezeti bizottság bizalmija. Az ő területén legtöbb a tagok száma.

Gratulálunk a kitüntetetteknek, s további munkájukhoz sok sikert kívánunk!

- h -

A dunai-, a tiszai tározós- vagy a hegyvidéki szivattyús erőmű megépítése elengedhetetlen különös tekintettel a 2020-ra vállalt 13,5%-os megújuló energiatermelésre. A közvéleményt korrekt módon tájékoztatni kellene, hogy mit jelent a BNV elmaradása.

Geotermikus energia (ez csak részben megújuló)

2013-ban 3 területre írtak ki concessziós pályázatokat, amelyekből egy volt eredményes Jászberény területére (395,60 km²), 2014. 06. 17-én egy területre (Battonya) került kiírás 358,5 km²-es területre, ami eredményes volt. Ma hazánkban kb. 3100 30 foknál melegebb vizet adó kút van, 2011-es adat szerint a kivett termásvíz 68,5 millió m³.

Pár gondolat a természeti erőforrások és az energetika kapcsolatához:

1./ Napjaink egyik fő kérdése, hogy a jelen és jövő energiaigényeit (Richard Smalley /1943 – 2005/ Nobel díjas szerint a világon a 10 legfontosabb: 1./ energia, 2./ víz, 3./ élelmiszer) milyen módon lehet vagy indokolt hazai természeti erőforrásokkal biztosítani. Napjainkra már egyértelmű, hogy igaz az az 1990-es évek végén nemcsak a bányászati, hanem a közgazdasági szakemberek által megfogalmazottak, hogy a hazai természeti kincseink kiaknázásának gyökeres visszafogása – az import viszonylagos olcsóságára hivatkozva – közgazdaságilag nem

megalapozott és igen nagy nemzetgazdasági károkat okozott.

Ennek eredménye, hogy a KSH adatai szerint a vezetékes gázzal ellátott települések száma 2878 (az összes település 91,2%-a), a vezetékes gázfogyasztók száma 3.287.683 (a lakások 74,9%). A gázvezetékek hossza 83.208 km (a vasútvonalak hossza: 7942 km)

a földgázimportunk 2012-ben 79,8%, 2013-ban 80,04% volt.

a hazai szén/lignitermelés folyamatosan csökkent, pedig az ismert lignitvagyonunk hosszú távlatban biztosíthatja a hazai villamos-energia termelés

Bányajáradék

tüzelő anyagát.

A kitermelt ásványi nyersanyagok után a vállalkozóknak befizetési kötelezettsége van, ami a költségvetés pozícióját erősíti. A befizetett bányajáradékok közel 97%-a szénhidrogének termelés

A befizetett bányajáradékok közel 97%-a szénhidrogének termelése után történik.

BÁNYAJÁRADÉK	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Befizetett bányajáradék (milliárd Ft)	120,2	100,3	116,8	78,3	108,7	112,9	98,7	63,2
Bányajáradék önbevallásra kötelezett vállalkozások (db)	875	868	879	880	873	862	686	726

A Nemzeti Energiastratégia 2030 (O.G.Y.) határozatról

melése után történik.

Az Országgyűlés 77/2011 (2011.10.03.) szám alatt 225 igen és 103 nem szavazattal fogadta el a „Nemzeti energiastratégia 2030”-at.

Ennek is számos „szépséghibája” van például:

A határozat 3/v pontja kimondta, hogy „legalább két évenként készítsen jelentést az energiapolitika megvalósulásáról az Országgyűlés feladatkörrel rendelkező bizottsága részére”. A jelentés szót 2014. 05. 06-án „tájékoztató”-ra módosították (minőségi leértékelés). De ez sem készült el, azaz 2011+2=2015? Külön nagy gond, hogy nem készültek el a határozatban szereplő cselekvési tervek (pl.: erőműfejlesztési terv, stb.). A vezetői összefoglaló szövege: „Ha egy mondatban akarnánk összefoglalni az energia-

stratégia üzenetét, akkor célunk az energiafüggőségünk”.

Az elfogadott anyag rögzíti, hogy a „szénalapú termelést szinten kell tartani”. Az anyag a továbbiakban az alábbiakat tartalmazza: a szén 2010-es (de ez volt 2013-ban is) 14%-os aránya 2020-ban és 2030-ban 5% lesz. Újabb matematikai csoda.

„Hazai szén és lignitvagyon a hazai energetika stratégiai tartalékát képezi”. Az anyag összeállítói nem tudták, hogy a szénbányászat nem egy „rángható” iparág, nem lehet összetéveszteni egy pl.: esztergapaddal.

S mi a valóság a vezetői összefoglalóból?

2014 I. félévben az importfüggőségünk 33,8% volt, a Mátrai Erőmű Zrt. 14%-al szerepel a mérlegben az ENTSO (41 átviteli hálózat irányító hozta létre) 2013-as adata szerint az importfüggőség tekintetében Magyarország a 3. helyen szerepel (Luxemburg és Litvánia után) 30,4%-

Javaslatok:

- al (ugye megvalósult a csökkenés?)
- Soron kívül készüljön el az O.G.Y. határozatban előírtak.
- Készüljön el „Magyarország ásványi nyersanyag stratégiaja”.
- Minisztériumi szabályozás (nem szerencsés, hogy több tárca foglalozik a bányászattal).

121 éves a „Jó szerencsét” köszöntés

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) választmányának 1894. április 7-én felolvasással összekötött rendes gyűlésének jegyzőkönyv 11. pontja (megjelent a BKL XXVII. évfolyam 8. szám 115. oldalán) az alábbiakat tartalmazta:

„Árkossy Béla a bányászokörvénnyel kapcsolatos kérdését terjeszti a választmány elé, hogy a német „Glück auf” köszöntést a legmagyarosabban mi módon lehetne kifejezni. Többek hozzászólása után Péch Antal tiszteletbeli tag a „Jó szerencsét” köszöntésformát tartva a legmagyarosabban hangzóknak, ezt ajánlja elfogadásra (általánosan elfogadjatik)”.

A bányászokörvénnyel kapcsolatos javaslat élénk vitát váltott ki. A lap, következő számában, hozzászólta a témához Mikó Béla bányamérnök, vegyelemző Nagybányáról. Szerinte a „Glück auf” üdvözlést semmilyen nyelven nem lehet találni visszaidéni. A „Jó szerencsét” köszöntést sem fogadja el. Véleménye szerint azért is rossz, mert a „szerencse” fogalmában már benne van a „jó” is. Ki hallott rossz szerencséről? Kérdezi. Magyar bányászokörvénnyel kapcsolatos javaslatja „Sok szerencsét” kifejezés. Árkossy Béla válaszolt, nincs igaza Mikó Bélának, ugyanis a „Jó szerencsét” kívánás nem pleonazmus (szószaporítás) mert igaz, hogy a magyarnak nincs rossz szerencséje, de van „balszerencséje” (BKL 27.186. (1894).

A -York-ból érkezett Osgyáni Árpád Özdön született és valószínűleg kívándorolt 23 éves kohómérnök gúnyos hangú levelet küldött, melyben többek között azt írta, hogy „Magyarország mégis csak egy áldott föld lehet, hogy ha már annyi idejük van oly okos és eszes embereknek egy gyűlésen azon tanakodni, hogy hogy köszönjön a bányász... Az amerikaiak igen mulatságosnak találták ezt a problémát.”

Az ötven éves megemlékezésre a háborús események miatt nem került sor, a BKL Bányászat 127. évfolyam (1944) 8. számában a 181-182. oldalán megjelent Faller Jenő írása „Ötven éves a magyar bányászokörvénnyel” címen.

Csak két kiemelés az írásból:

„A háborús világeseemények szédítő forgatagában lehet, hogy időszertelesen megemlékezni egy látszólag jelentéktelen évfordulóról, nekünk magyar bányászoknak azonban fontos – sőt

mostani nyomorult vergődésünkben talán hatványozottan fontos – följegyezni, hogy hivatalos köszöntésünk a „Jó szerencsét” ötven éves”.

„... köszöntésből öntudatos büszke hittel csendül ma is, hogy bármi történjen a földön vagy a föld alatt, a magyar bányász bátran s igaz szívvel állja az eljövendő, további megpróbáltatásokat.

1994. április 7-én, Várpalotán a Jó szerencsét Művelődési Központ szin-

ház termében tartotta a Bányai Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) és az OMBKE a centenáriumi ünnepséget.

Az ünnepi beszédek után a résztvevők az emléktáblához vonultak ahol dr. Horn János a BDSZ kabinetvezetője egy új hagyomány megteremtésének a kezdetét jelentette be az alábbi szavakkal: „A BDSZ és az OMBKE, akik az 1991. évben együttműködési szerződést is kötöttek a bányászha-

gyományok csodálatos tárházát szeretnék egy új hagyománnyal bővíteni. 1994. április 7-én, most a centenáriumi napján először, majd a jövőben minden év április 7-én szakmai nap vagy egyéb rendezvény keretében a BDSZ és az OMBKE képviselői egyidejűleg koszorúzzák meg a Központ előcsarnokában lévő emléktáblát.”

A hagyomány folytatódott minden évben Várpalotán. 2015. április 10-én a zsűfoglalás megtelt „Dr. Szijs Rezső” nagytanácsteremben került sor a 121. évi köszöntés tiszteletére megrendezett ünnepségre.

A Bányászimnusz elhangzása után a Faller Jenő szakközépiskola és kollégium diákjainak kultúrműsora (felkészítő tanárok: Reif Mónika és Sándor Zsuzsa) és dr. Horn János – aki eddig minden ünnepség szervezője és narrátora volt – köszöntötte a megjelenteket,

- Új, korszerű bányatórvény, mely pontosítja a prioritásokat.
- Engedélyezési folyamat egyszerűsítése.
- Az állam vállaljon szerepet (kutatás, megvalósítás stb.).
- Nemzeti Ásványi Vagyonügynökség felállítása.
- Zöld út a palagáz termelésének.
- Rendezni kell a statisztikai besorolásokat.
- - bányászati létszám tekintetében / pl.: szén- és lignit bányászati létszám a villamos energiánál szerepel stb.
- - Indokolt lenne a széndioxid kvóta felfüggesztése mindaddig, amíg az nem minden országra terjed ki.
- Preferálni kell a hazai természeti erőforrások felhasználását, az import csökkentését, amely növelné a hazai foglalkoztatást, növelné az állami költségvetés bevételét (adók, stb.), csökkentené az állami kifizetéseket (munkanélküli járadék, stb.).
- az import az importáló országok hasznát növeli/ eredményezi, foglalkoztatás stb.
- A Natura 2000 területek felülvizsgálata.

Dr. Horn János
aranyokleveles olajmérnök,
okleveles gazdasági mérnök,
okleveles szakközgazda,
Eötvös Lóránd díjas,
a BDSZ elnöki főtanácsadója

Kasó Attilát a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium miniszteri biztosát, Dr. Nagy Lajost az OMBKE elnökét; Rabi Ferencet a BDSZ elnökét; Zugor Balázst Várpalota alpolgármesterét; Huszár Lászlót az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület alelnökét, a Bányászati Szakosztály elnökét; Dr. Gagy Pálffy Andrászt az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület ügyvezető igazgatóját; Pappné Csövári Zsófiát a THURY – VAR Kft igazgatóját és Dr. Kereki Ferencet a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft igazgatóját.

Ezt követően hangzott el dr. Kereki Ferencnek a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft ügyvezető igazgatójának előadása „A radioaktív hulladékok és a bányászat” címen.

Az emléktáblánál Huszár László tartotta meg az ünnepi beszédet, majd tizenhárom szervezet koszorúzott. A BDSZ nevében Rabi Ferenc és Vasas Mihály koszorúzott.

Az emléktábla alkotója Bóna Kovács Károly (1897–1970) – akinek két gyermeke is megtisztelte az ünnepséget – bányászokörvénnyel szobrász és festőművész volt. 1920-ban rendkívüli hallgatóként tandíjmentesen – rendkívüli hallgatóként azokat művészelölteket vették fel az Országos Magyar Képzőművészeti Főiskolára, akik nem rendelkeztek középfokú végzettséggel, de a felvételi vizsgán tehetségükről tanúbizonyságot adtak- kezdte meg tanulmányait és többek között Kisfaludy Stróbl Zsigmond tanítványa is volt. A Főiskola javaslatára a párisi Julien Akadémián, Főiskolán folytatta tanulmányait, saját műterme is volt.

Hazatérve számos alkotás őrizte nevét. A várpalotai dombormű eredetileg Olvasóköri avatására történt, 1931. december 4-ére – a dátum nem véletlen, hiszen bizonyára a bányászok védőszentje tiszteletére történt – és ez egybeesett az emléktábla avatásával. Az Olvasóköri megszűnése és az épület bontása miatt 1958-ban került jelenlegi helyére.

Az ünnepség záróeseménye az állófogadás volt, ahol a pohárköszöntőt dr. Baksa Csaba a Magyarhoni Földtani Társulat elnöke tartotta.

A fogadás után rég – talán több éve nem látott barátok beszélgettek, és mint 1994 óta mindig az alábbi szavakkal fejeződött be az ünnepség: JÖVŐRE VELED UGYANITT!

Dr. Horn János

Kitüntetett bányászzenekar

A Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar 1945-ben alakult Rebersák Alfréd vezetésével a város zeneszerető polgáraitól. A kezdeti nehézségek után az akkoriban ugrás-szerűen fejlődő bányaiipar hathatós támogatása meghozta gyümölcsét: egyre szaporodó létszámmal és gyarapodó hangszerállománnyal, kottatárral, valamint a heti rendszeres próbákkal a zenekar az 1970-es évekre a magyar amatőr fúvószenekari élet kiemelkedő együttesévé vált. Rendszeres szereplője lett nívós zenei fesztiváloknak, versenyeknek, emellett a hagyományos nemzeti és bányász ünnepek, sportrendezvények és népnepélyek várva várt vendége volt és maradt mindmáig. Az együttes több alkalommal szerepelt országhatárainkon kívül is, Szlovákiában, Csehországban, Skóciában, Ausztriában, Németországban népszerűsítette a magyar fúvószenét.

Mindezek mellett természetesen a zenekar állandó résztvevője a városi ünnepségeknek (március 15-e, május 1-je), rendezvényeknek (Civileké a Ház rendezvénysorozat) és nem mulhat el Bányász-nap sem a zenekar aktív közreműködése nélkül. Imáron hagyomány, hogy az együttes egy évnyitó koncerttel köszönti közönségét, amelyen a könnyed hangvételű darabok mellett kiemelkedő helyet kapnak a hazai és külföldi zeneszerzők koncertművei, feldolgozásai is.

1979-ben Koncert Zenekari és Örökös Kiváló Együttesi címet szerzett, majd ezt követően a sorozatos aranyminősítések után 1994-ben Koncert Fesztivál Fúvószenekari aranydiplomát. Menetelésük tovább folytatódott, a megszerzett címekre rákontráztak 2002-ben Fesztivál Fúvós-, majd

2006-ban Koncert Fúvós kategóriában kiemelt arany minősítéssel.

Azonban az elmúlt évtizedek sikerei után, a 2011-es év több fontos változást is hozott az együttes életébe: Simonics László 10 év munkássága után a karmesteri pálcát Sági Richárdnak adta át, fő támogatójuk, a Vértesi Erőmű Zrt. csődeljárás alá került, a zenekarnak biztos hátteret jelentő Bányász Klub Alapítvány forrásai elapadtak, az otthonként szolgáló Bányász Klub bezárt. Taglétszámuk megfeleződött - pénz és próbaterem nélkül maradt a zenekar.

Történetük azonban nem ért itt véget. Maréknyi képzett fiatal vette magához a kezdeményezést: próbatermet kutattak, finanszírozásról a városvezetéssel tárgyaltak, működésükhöz bírósági beadványokban dokumentumok tucatjait terjesztették elő. Motivációjuk, dinamikus lendületük, a zene iránti

elkötelezettségük és összetartásuk minden előttük tornyosuló falat ledöntött, példamutató erőfeszítésük eredményeként a várostól új próbatermet, működési támogatást kaptak.

Új karmesterükkel, újult erővel, töretlen lelkesedéssel dolgozott tovább a zenekar, melynek gyümölcsékként taglétszáma növekedett, hiányzó hangszereiket a Bakfark Bálint művészet oktatási intézmény növendékeivel pótolták. Közben a szervezeti hátteret illetően is változás történt tevékenységüknek köszönhetően: az Oroszlányi Bányász Hagyományörző Fúvószenekari Egyesületet 2011 decemberében jegyezte be a törvénytiszta közhasznú civil szervezetként.

2012. januári Évnyitó koncertjükön a zenekar egy teljesen más arculatát mutatta meg a nagyeredműnek - repertoárjukat több filmzenével bővítették és

egy teljesen új irányvonalat mutattak be a teltház, nagysikerű Filmzene Koncertjükkel. A város pezsgő kulturális életébe visszamenetelve, sorra kapták a felkéréseket, melyet egyre magasabb minőségi színvonalon teljesítettek. A régió lakosságának egyöntetű támogatásának hála, 2013-ban, - a 'Best of Bányász' koncerttel - legkedveltebb műsorszámukból összeállított csokorral nyitották meg az évet. A sors azonban újabb kihívás elé állította őket, amikor egy városfejlesztési pályázat során, új funkciókat betöltéséhez próbatermük is teljes átalakításra került, így ismét költözniük kellett.

Rutinosan vették immáron az akadályt, s ezáltal a helyzet is kedvezően alakult számukra. A Vértesi Erőmű Zrt. anyagi helyzete tisztázódott, a Bányász Klubot használatvételbe adta Oroszlány Városának. Régi-új otthonukba történő költözködés után szakadatlan volt a zenekari tagok munkája, létszámuk tovább nőtt, mára már 40 fővel büszkélkedhet a zenekar.

2014-ben a Filmzene 2.0 koncertjükkel a zenekar történetének talán legnagyobb sikerű előadását tudhatták magukénak. A hatalmas érdeklődésre való tekintettel, másnap meg kellett ismételni a koncertet, melyre még a zenekar életében soha nem volt példa. Mindkét előadás pótszékes teltház közönség előtt zajlott le. A zenekar egyik kiemelt céljának tekinti a fúvószené népszerűsítését mind szélesebb körben, külön figyelmet szentelve a legfiatalabb korosztálynak. Számukra rendezte meg több alkalommal Meseconcertjét azzal a nem titkolt szándékkal, hogy kedvet csináljon a gyermekek körében a zenéléshez. A nagy érdeklődésre való tekintettel a jövőben további hasonló koncertek ren-

dezését tervezik.

2014. március 20-án, a zenekar, „Oroszlányért” díszoklevelés kitüntetésben részesült 70 évnyi tevékenységért, mely a valaha kapott legnagyobb nem zenei elismerés, s legnagyobb civil szervezeteknek adható kitüntetés. Az oroszlányi Kőlcsey Ferenc Művelődési Központ munkájuk újabb elismeréseként 2015-ben „a kultúra területén kifejtett kiemelkedő, áldozatos, önzetlen szolgálatért” Kőlcsey Ferenc Emlékplakettet adományozott a zenekar számára.

A zenekar ebben az évben ünnepli a 70 éves fennállását. E jeles évet a hagyományoknak megfelelően évnyitó koncerttel kezdték, melyen a komoly(abb) zenétől a könnyű műfajig a muzsika széles skáláját mutatta be nagy sikerrel. A továbbiakban koncertsorozatokkal és Bányász-napkor egy több napos Nemzetközi Fúvószenekari Fesztivállal szeretné megünnepelni a jubileumot.

A Magyar Szakszervezeti Szövetség, május elseje alkalmával, kiemelkedő közösségi, és művészeti tevékenységük elismeréseként, kitüntetésben részesített több, a munkavállalói értékek mellett elkötelezett, a helyi és a szélesebb, országos nyilvánosság által elismert, megbecsült alkotót, s alkotóközösséget.

Hét évtizedes sikeres és eredményes fennállásuk elismeréseként a Magyar Szakszervezeti Szövetség Művészeti és Kulturális díját kapta a zenekar. Az elismerést jelentő plakettet és díszoklevelet Sági Richárd, karnagy - aki a bányász kulturális hagyományok terén végzett kiemelkedő munkája elismeréseként a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetének nívódíjában részesült -, április 30-án vette át, Budapesten.

Rendkívüli testületi ülés

a BDSZ Ajkai Nyugdíjas Alapszervezetnél

Rendkívüli testületi ülés volt az Ajkai Bányász Nyugdíjas Alapszervezetnél, amelyre meghívták, Győr Sándort az Ajkai és a Padragkúti Bányászokért Alapítvány elnökét, és Bábits Gábort az alapszervezet volt elnökét.

A Bányász Közösségi Házban tárgyalta meg a testület, az ez évi kirándulások időpontját, útvonalát és egyben kijelölte a csoportok felelős vezetőit is. Ezt követően Herendi József elnök számolt be, ebben az évben az „Ajkai Bányászat 150 éves” előkészítő bizottságban végzett munkájáról.

Soron következő feladatként emelte ki a Bányász Hagyományörző Egyesületet (Bódeért Hagyományörző Egyesület, Padragi Bányász Hagyományörző Kör, Csingervölgyért Egyesület, Bányász Kulturális Egyesület-Padragkút, Ajkai Bányász Hagyományápoló Nyugdíjas Klub) és a két Nyugdíjas Szakszervezet (Ajkai és Padragi Nyugdíjas Bányász Szakszervezet) által vállalt feladatot. Ez pedig nem más, minthogy az Ajkai

Bányászati Múzeumban két óra keretében az ajkai iskolák, 6-7. osztályos tanulóinak (minden iskolából kb. 40 főnek) ismeretterjesztő előadást tartanak a bányászat történetéről, ásvány- és közettanról, továbbá a múzeumban található eszközök használatáról és a bányászcsaládok életéről.

A testület egyhangúan támogatta az elképzelést, és a feladat megvalósítását.

Hagyományos, összevont névnap köszöntővel folytatódott a rendezvény. Az elnök köszöntötte a névnapjukat ünneplő hölgyeket és urakat. A hölgyeknek, a vezetés nevében, egy-egy szál virágot adott át.

Ezt követően, kötetlen beszélgetés mellett, néhány pohár bor is fokozta a jó hangulatot. Bábits Gabi bácsi pedig elővette a harmonikáját és mindenkinek eljátszotta a nótáját. Közösségépítő, vidám délutánban volt részünk.

Herendi József
Ajkai Bányász Nyugdíjas Alapszervezet elnöke

Sebó Jánosné száz esztendeje

Etes-Amália telep egyik kolónialakásában született Urbán Jolán. Itt járt iskolába, itt érett felnőtté és itt kötötte össze életét a bányász Sebó Jánossal. A bánya vizes volt, fullasztóan meleg és nehezen adta magát a szén is. Elszívta erejét, lassan-lassan egészségét, s végül az életét is. Kijött ugyan a bányából és pár évig Hajdúszoboszlón a szakszervezeti üdülő gondnoka volt. De nem segített rajta az egészségesebb környezet, a könnyebb munka sem. Hazajöttek, a külszínen dolgozni kezdett és nemsokára temették.

A négy gyerek gondja az asszonyra maradt. Igaz, a bányász férj mellett is az övé volt. A gyerekek felnőttek, ő meg dolgozott, a Nógrádi Szénbányák nagybányai laboratóriumát takarította. S amikor elérkezett a nyugdíj ideje, még nyolc évet ráhúzott. Kelllett a pénz. Mindig nehéz körülmények között éltek, de a gyerekek tanultak, tisztességes szakmát szereztek. Családot alapítottak és 10 unokával, 13 dédunokával ajándékozták meg édesanyjukat. Fáradozását, oltalmazó szeretetét mindig érezték. Ahogy Ilona lánya emlékeiben él, szegényen, de szeretetten gazdagon nőttek fel. Édesanyjuk a semmiből is előteremtette a szükségeset. Az üres zsebből is adni tudott, mert a lehetetlent is megoldotta szelíd mosolyával. Bátyjának, Jánosnak külön köszönte valamennyiük nevében, hogy hosszú ideje gondozza, ápolja, élteti súlyos beteg édesanyjukat.

A 77 éves Jánost sem kerülték el a gondok, bajok. Meséli, édesapja szeretne volna, ha tanul, hogy könnyebben boldoguljon az életben. A középiskolába beiratkozott, de a harmadik tanévét már nem kezdte el. A bányához kérte felvételét. Igaz, tanulni ott is kellett, de ezt szívesen

Dóra Ottó polgármester a virággal, ajándékkal meghitt, meleg szavakat hozott.

tette. Munka mellett szerzett járásképesítést. Több bányát is megismert. Dolgozott Újlak 2-ön, Inászon, Király taron, Forgácson. A bányamunkások között volt a vecseklői bányatüznél és a kányási vízbetörésnél. Nyugdíjában már a Salgótarjáni Öblösüveggyárból ment. Két házasságot kötött, de egyik sem volt sikeres. Gyermekei felnőttek, ő pedig édesanyjához költözött Salgótarján egyik településrészére, Baglyasaljára. Ma is itt van az otthonuk. Amikor az idős asszony súlyos agyvérzéssel kórházba került látogatta, bizakodott a gyógyulásában. De a remények lassan-lassan szertefoszlottak. A kór erősnek, gyógyíthatatlannak bizonyult. A kórházból reménytelen helyzetben hozta haza és két évtizede odaadón ápolja, gondozza a beteg asszonyt.

S úgy tűnik, az igaz gyermeki szeretet, sok mindenre képes. Csodára is. Sebó Jánosné - akiről

már a kórházban lemondtak- áprilisban megélt századik születésnapját. Szép volt az ünnep, a kis konyha megtelt köszöntőkkel. Dóra Ottó Salgótarján polgármestere a kormány és az önkormányzat tiszteletét, köszönetét adta át a becsülettel dolgozó, gyermekeket nevelő édesanyjának, az ország idős állampolgárának. Az ünneplők között volt Hanga László, a városrész önkormányzati képviselője. Köszöntötték az idős asszonyt Baglyasalja Barátainak Köre, a Vöröskereszt helyi csoportja, a bányászszakszervezet salgótarjáni alapszervezete képviselői, barátok és jó ismerősök. A legkedvesebb mégis János köszöntője volt. Az örömtől elérzékenyült ember páros szemekkel és szerető karokkal ölelte át édesanyját. Talán arra gondolt, hogy kifogtak az idők, megélték együtt a századik születésnapját.

Bányászklubok országos találkozója

Három esztendő múltával ismét - immár hatodik alkalommal - rendeztek országos bányászklubos találkozót Tatabányán, a Kertvárosi Bányász Művelődési Otthonban április utolsó szombatján.

Érkeztek közreműködők Ajkáról, Siófoktól, Salgótarjánból, Oroszlányból, Sárissápról, Tokodról és Tokodaltáróról és természetesen Tatabányáról.

A rendezvényt Bencsik János országgyűlési képviselő nyitotta meg.

Köszöntőt mondott Rabi Ferenc a BDSZ elnöke. A fellépők műsorait Dr. Alföldy-Boruss István értékelte. A színpadi műsor közös, szabadtéri dalolással zárult a Bányász Kegyeleti Emlékhelyen, ahol a résztvevők nevében a szervezők elhelyezték az emlékezés koszorúját.

A Nemzeti Kulturális Alap támogatása mellett a Bányász Kulturáért Alapítvány is segítette a fesztivál létrejöttét.

- pákai -

Százéves bányászasszony köszöntése

Április hetedikén századik születésnapja, valamint szakszervezeti tagságának 65-ik évfordulója alkalmából köszöntötte Szőke András a farkaslyuki bányász szakszervezet elnöke Koós Gyulánét. Margitka néni jó egészségben éli életét. Jelenleg is egyedül lakik, helyben élő lány és veje járnak hozzá besegíteni a

háztartásban. A kiskertben naponta szorgoskodik, szerinte a hosszú élet titka az állandó mozgás, tenni akarás. 1943-ban Sátoról költöztek Farkaslyukba, mivel férje az itteni bányában dolgozott. Ezt megelőzően gyalog járt Gyula bácsi munkába. További életéhez erőt, egészséget kívánunk.

OT ülés

2015. június 17-én tartotta soros ülését a BDSZ országos tanácsa, melyen az alábbi napirendi pontokat tárgyalta meg a testület:

1. Javaslat a BDSZ Országos Testületének 2015. évi II. féléves munkatervére.

2. Döntés a BDSZ jövőbeni működési modelljéről, az új alapszabály elveiről. 3. Tájékoztató a BDSZ Országos Tanács előző ülés óta eltelt időszak legfontosabb eseményeiről, aktualitásokról.

Munkavédelem, munkaügy

2015. június 11-én a Best Western Hotel Hungaria konferenciatermében került sor a TAMOP2.4.8-12/1-2012-001 azonosítószámú „A munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése, a munkaügyi fejlesztés, c. projekt keretében megrendezett „SOKSZÍNŰ KÉPZÉSI LEHETŐSÉGEK A MUNKAVÉDELMI SZAKTE-

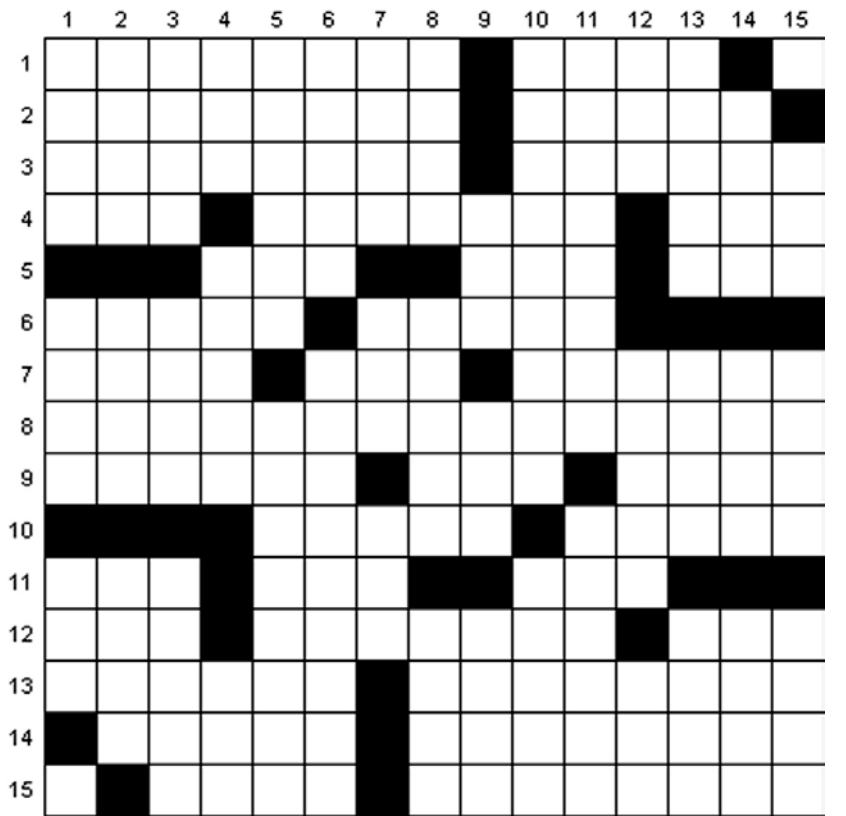
RÜLETEN” c. szakmai rendezvényre melyen meghívás alapján a BDSZ Munkavédelmi Bizottsága is részt vett.

A rendezvényen a Nemzetgazdasági Minisztérium-, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem -, az Óbudai Egyetem, vezető szakemberei tartottak előadást.

Szomszédolás 2

VÍZSZINTES: 1. Spanyol nyelvű ország a Karib-tengeren. – Szoknyát viselő férfi nemzetisége. És a legtöbb whiskyé is. 2. Gazdasági ágazat. Termékeit sokan kedvelik. – Ilyen tarisznyát akasztanak a ló fejére. 3. Valamit befedő. – Autóso gondja: ... az egyik kerék. 4. Kirakatban van! – Ásvány, amely az Ukrán-pajzs kristályos kőzetében található. Kemény, vegyi hatásoknak ellenálló fémet nyernek belőle. – Orosz uralkodói cím. 5. Belga, spanyol és olasz autójel – Mi az, amiből száznak is egy a vége? – Arannyal kapcsolatos közmondás egyik szava. 6. Világhírű fodrász volt, a bubifrizura atyja: ... Sassoon. – Tájékoztató, nyilvánosságra hoz. 7. Építési, gyártási forma. – Gyűlékony, kristályos, nem fémes elem. Bányászathoz a második világháború után különleges lelőhelyeket nyitottak a Dnyeszter mellékén; közel a felszínhez, tíz méteres vastagságban. – Annak ellenére: annak ... 8. Hazánkban közel hétszer nagyobb Ukrajna területe, ahol több mint 8000 lelőhelyen bányásznak ásványi kincset. A kutatási munkálatok még nem fejeződtek be. Eddig hányféle ásványi kincset találtak? 9. Észak-Amerika őslakó népe. – Figyelmeztetés: vigyázz, el ne ... - Évben, évében, latin szóval. 10. Dugja valahová, titkolja. – Érdekes csoport. 11. Maharadzsa része! – Vót betűi keverve. – Meleg test mit sugároz? 12. Korszak. – Aiszóposz ókori görög meseköltő nevének ismertebb, latin alakja. – Árpád-házi királyunk (Sámuel). 13. Tíz arany és ezüst lelőhelyet tártak fel Ukrajnában. Például Kárpátalján, Nagymuzsalnál a becslések szerint több tíz tonna aranykészlet található. Egy tonna érc aranytartama hány gramm? – Lökdös. 14. Közismert, közönséges: ... ális. – „A” peremére. 15. Nyilvánvaló dolog: ... is látja. – Régebben ilyen hosszú volt a munkahét.

FÜGGŐLEGES: 1. Melyik sark az Antarktisz? – Vanádium, jód és titán vegyjele. – Mézgyűjtő rovar; a szorgalom mintaképe. 2. Az Odera folyó német neve. – Kézilabdában ilyen szabaddobás is van: ... túli. Termést takarít be. 3. Költői eszköz hasonlat kifejezésére: ... fora. – Hajítsd! – Aki boldogul, ötről mennyire jut? 4. Város Gödöllő mellett: ... szeg. – Walt Disney özikéje. – Mobilon keres valakit. 5. Jelentős érces ásványi kincs. Tíz nagy lelőhelyet találtak. – Két női név. 6. Ilyen létezési módja van a bányának, de gyár vagy üzem

és. – Nem veszik komolyan, netán gúnyolják. 7. Szülő támasza. – Sűrű, erős ásványi folyadék: ... sav. – Jövendőmondó. 8. Omladék, névelővel. – Tésztaféléket ízesítő, édes készítmény. – Oxigén, tantál és hidrogén vegyjele. 9. Értelmi képesség. – Központi Sportiskola, rövid. – Török rang volt. 10. Jogi személyek megállapodása írásban. – Kölcsény ismert, klasszikus epigrammájának címe. (Romváranak bús dűledékein állt meg). 11. Napi eseményről szóló rövid, csattanós írás újságban. – Jelentős tüzelőanyag ásványi kincs. Komoly készleteit tártak fel Ukrajnában. Legnagyobb lelőhelye a Donyec medence, amelynek területe 50 ezer négyzetkilométer. 12. Gobelin része! – Úgy játszott, hogy nem tartotta be a szabályokat. – Ilona becézve. 13. Puccini operája. – Vízben üldögelni. – A Tankcsapda együttes egyik számából: „Elhagyott, mint a kifutópályát ... / Újra egyedül, tudtam, hogy lelép. 14. Egy közmondásban mi ne szóljon, hogy ne fájjon a fejem? – A mi fejünkre. – Régi rang. 15. Három, ukránul. – A Beatrice egyik száma: ... a boldog szép napok. – Alezredes, röviden.

Beküldendő a hat vastag betűs sor megfejtése.

A rejtvény pályázat nyertesei

Márciusi rejtvényünk helyes megfejtése a következő: ARANY, WOLFRAM, BÉCSI MEDENCÉBEN, MAGNEZIT, VASÉRCBÁNYÁSZAT.

A nyertesek: Ádám Julianna, 3023 Petőfibánya, Apci u. 3.; Király Albert, 3073 Tar, Május 1 út 41; Lőrincz Józsefné, 2840 Oroszlány, Rákóczi u. 25. III/9.

A nyereményeket postán küldjük el.

SZJA 1%

A Központi Bányászati Fejlesztési Intézet Nyugdíjasaiért Alapítvány, ezúton köszöni meg támogatóinak, a 2014. évben kapott SZJA 1%-ot, 81 117,- forintot, amely összeget segélyként, a rászorultaknak, kifizettünk.

KBFI Nyugdíjasaiért Alapítvány

Ha szeretnél részese lenni:

- Egy szakma újraélesztésének
- A magyar bányászat fellendítésének
- Egy nehéz, de kalandos életnek

Jelentkezz a VÁJÁR szakmára!

- Ösztöndíj akár 700 000 Ft/ év
- Piacképes tudás /ácsszerkezetek,
- gépészeti ismeretek-hegesztés, bányagépek működtetése-kezelése, anyagfejlesztés-szállítás, stb./
- Hároméves szakképzés az általános iskola után /másodszakként is, 18 éves korig/

Faller Jenő Szakképző Iskola és Kollégium
8100 Várpalota, Szent István út 1.

Kapcsolattartó személy: Kedves Albert

Telefonszám: 88 372, 20 3975442 Fax.: 88 582
E-mail: fallerj@vnet.hu www.falleriskola.hu

Szerencse fel, szerencse le,
ilyen a bányász élete.”
/Bányász hímnusz/

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226; 351-7758 • Fax/üzenetrögzítő: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetők: www.banyasz.hu • Kiadja a

Nyomdort Kft. • Telefon/fax: 06 29 497-859 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630